

MĚSTSKÉ MUZEUM
V DOBRUSCE

Listopad 1967

Kulturní kalendář
DOBŘUŠKA

Listiny města Dobrušky

V OKRESNÍM ARCHIVU

NÁCHODSKÉM

Málokterý městský archiv má „své“ vlastní listiny v originále. Ty se totiž vydaly příjemcům a tak je můžeme najít v archivech sousedních měst, ale nikoliv „doma“, tam kde vznikly. I když jde nejčastěji „jen“ o listy zachovací, které osvědčují manželský původ, dobré chování a často i vyučení některému řemeslu, jsou cenným pramenem k dějinám města, neboť z nich lze sledovat přinejmenším vývoj městské kanceláře, městské pečeti atd.

Podívejme se blíže na dvě listiny města Dobrušky, které jsou uloženy v okresním archivu náchodském.

První z nich je vidimát novoměstských privilegií z r. 1589.¹⁾ Tehdy si dalo poddanské město Nové Město Hradiště nad Metují od městské rady v Dobrušce potvrdit svá štubenberská privilegia z r. 1551 a 1581. Městská rada vyhověla a požadovaný vidimát pořídila. Není bez zajímavosti, že tento vidimát se podstatně liší od běžných potvrzených opisů listin. Je psán na pěti papírových listech rozměrů 22 x 38 cm, česky gotickou kursivou 16. století.

Přitištěná městská pečeť ze zeleného vosku se nedochovala.

Pro zajímavost uvádím závěr vidimátu (ověřeného opisu):

„A pro lepší toho všeho jistotu a důvěrnost, my svrchu psaní purkmistr a konšelé města Dob-

rušky, dali jsme pečeť naší městskou k těmto výpisům, jenž slovou vidimus, s naším jistým vědomím, sobě a budoucím svým beze škody, přitisknouti. Stalo se za purkmistra Jana Čapka, léta Páně tisícího pětistého osmdesátého devátého ve středu po svatý Dorotě panně (t. j. 7. února).“

Druhá listina²⁾ je psána na pergameni o rozměrech 58x27 cm opět gotickou kursivou 16. století. Spodní část pergameni je přehnuta a na této plice je připevněna větší městská pečeť ze zeleného vosku ve voskové misce na barevných nítích.

Text sám je nebyvale ozdobný, zejména předmluva:

„Poněvadž Pán Bůh všemohúcí ze své moci a dobroty nesmírné člověka ráčil rozumem tak obdařiti a nato oblohu nebeskou sluncem osvítiti, aby skrze jeho svatou pomoc uměl své všechny věci nynější i budoucí ctně a řádně spravovati, ale že ty věci a skudkové lidští dobře nejlépe skrze svědomí listovní pamatovány bývají, i jest hodné a slušné, aby každá pověst dobrá v známost lidskou uvedena jsouc pro budoucí paměť zřízením listovním utvrzena a upevněna byla, tak aby všelijaké řeči, kteréž proti cti a dobré pověsti nevinně postávají, ukázáním listovním konec vezmouce, přestali, protož vysoce urozeným pánům, urozeným a statečným pánům rytířům, slovutným moudrým opatrným kteréhokoliv stavu neb povolání, v úřadu lidem postaveným, my, purkmistr a radda města Dobrušky, všem vůbec i jednomu každému obzvláště, kdežbykoliv tento list čten aneb od čtoucího slyšán byl, služby naše napřed vzkazující na vědomí dáváme, že jest před nás předstoupil do plné raddy naší slovutný muž Václav Pleskal, někdy spolu soused náš a na ten čas měštěním v městě Solnici, žádajíc nás s pilností, abychom Jiříkovi synu jeho o pořádném splození jeho na svět, nic méně o počestném jeho mezi námi chování svědomí listovní pod pečeti naší městskou vydali. Vystavil při tom svědky, lidi dobré, starožitné a dobře zachovalé i víry hodné, slovutné muže – Tomáše krejčího, Mikuláše Kalinu, Jana Voštěpaře, spoluměšťany a rad-

dni naše, kteřížto všickni přijavše to k své víře a duši na místě přísahy společně a jednomyslně vyznali a vysvědčili, že jest jim to dobře vědomé a v paměti své mají, kterak slovutný muž Václav Pleskal poctivě a řádně podle řádu církve svaté křesťanské v stav svatý manželský vstoupil s poctivou Annou, dcerou nebožtíka Jana Borůvky, spolusouseda našeho a k témuž stavu svatého manželství slovem božím od správce církevního v chrámu Páně u nás v městě Dobrušce potvrzení jsouc, pořádně Jiříka syna svého, listu tohoto ukazatele, z poctivého lože manželského jsou splodili a pokudž jest týž Jiřík při rodičích svých v mladosti své zůstával, že jest se vždycky ctně a chvalitebně, jakž na dobrého mládence sluší a náleží, i s rodiči svými zachovával a choval. Nic se toho, čímž by jeho dobrá pověst zhyžděna a nařčena býti mohla, nedočinil nikoliv o němž se nic jiného pověděti nemůže, než všecko dobré a poctivé. Protož přeslyševče žádost před jmenovaného Václava Pleskala a vidouce ji slušnou býti, nicméně slyše předdotčené lidi o poctivém a pořádném napřed psaných osob v stav svatý manželský sjití a též poctivém tohoto Jiříka syna jejich na svět splození a počestném jich chování, vysvědčení tak jsme učinili a jemu takové vysvědčení listovní pod pečeti naší městskou vydati poručili. Protož vašich milostí a vás i jednoho každého obzvláště žádáme, kdož by a koliv často jmenovaný Jiřík osaditi a živnost i řemeslo soukenické provozovati chtěl, že jej mezi sebe laskavě a dobrotivě přijíti, jemu živnosti příti, lásku a přízeň i dobrou vůli prokázati i také proti zlým a utrhavým lidem ochraňovati a v potřebách slušných radou i pomocí fedrovati račíte a budete pro rodičův tudíž i jeho samého poctivé a dobré chování i pro naší – vašim milostem a vám v též libosti i v jiné příčině volnou odměnu to učiníce – toho všeho na potvrzení pečeti naší větší městskou k tomuto listu zachovacímu přitisknouti a přivěsiti jsme dali vědomě.

Jehož dátum v městě Dobrušce v pondělí po památce všech svatých, léta od narození Syna božího tisícího šestistého osmého (t. j. 3. 11. 1608).“

Jiřík se odstěhoval do Náchoda a jeho list zachovací nám po mnoha letech ukazuje, jak se v Dobrušce žilo a úřadovalo.

Poznámky:

1. Okresní archiv Náchod, Archiv města Nové Město nad Metují, list č. 12
2. Okresní archiv Náchod, Archiv města Náchoda, inv. č. 47

PHDr. Erik Bouza.

Dořady v listopadu

Čtvrtek 2. 11. 1967 ve 20 hodin v sále ZK

v Sadech pionýrů

LÉTAJÍCÍ SNOUBENKY

(Boeing-Boeing)

Francouzská hudební komedie v provedení souboru VČD z Pardubic

Hra patří k nejúspěšnějším inscenacím divadla. Prvá hra v předplatném.

Sobota 4. 11. 1967 ve 20 hodin

český detektivní film

ZNAMENÍ RAKA

podle románu H. Bělohorské „Poslední večere“. Film mládeži do 15 let nepřístupný.

Neděle 5. listopadu 1967 v 15 hodin

český barevný film pro děti

PO MOŘI I PO SOUŠI

Výlet do neznámých říší a mezi sportovní fanoušky.

— v 17 hodin starší česká veselohra pro mládež
ŠKOLA ZÁKLAD ŽIVOTA

— ve 20 hodin český detektivní film
ZNAMENÍ RAKA
Film mládeži nepřístupný.

Pondělí 6. 11. 1967 v 17.45 hodin

LAMPIÓNOVÝ PRŮVOD MĚSTEM

Řazení průvodu v 17.30 hodin u ZDŠ
v ul. Fr. Kupky.

Úterý 7. 11. 1967 v 9 hodin

POLOŽENÍ VĚNCE U HROBU

RUDOARMEJCŮ V BÍLÉM ÚJEZDĚ

Odjezd autobusu z náměstí F. L. Věka
v 8.40 hodin.

— 9.30 hodin

POLOŽENÍ VĚNCE V DOBRUŠCE

U POMNÍKU UMUČENÝCH OBĚTÍ

KONCENTRAČNÍCH TÁBORŮ

u průmyslové školy

— 14.00 hodin na náměstí F. L. Věka

VEŘEJNÁ MANIFESTACE

PRACUJÍCÍCH

Slavnostní projev zástupce KV KSČ

z Hradce Králové

— 19.30 hod. v sále sokolovny

dvoudílný sovětský film

ŽIVÍ A MRTVÍ

Před promítáním filmu projev s. Albrechta.

— 17 hodin v sále ZK v Sadech pionýrů

KURS TANCE

A SPOLEČENSKÉ VÝCHOVY

Sobota 11. listopadu 1967 ve 20 hodin v sále ZK

v Sadech pionýrů

BABIČČINA KRABIČKA

Taneční večer s módní přehlídkou připravil

Svaz čsl. žen

— 20 hodin v sále sokolovny

uvede Kino MěstNV jugoslávský film

TRUHLÍČÍ POZŮSTALÍ

Komedie o živém nebožtíkovi.

České titulky. Film mládeži nepřístupný.

Neděle 12. listopadu 1967 v 15 hodin pro děti
SINBÁDOVA DOBRODRUŽSTVÍ
Japonský barevný kreslený pohádkový film
v českém znění.

— 17 a ve 20 hodin francouzský film
FANFAN TULIPÁN
Dobrodružné příběhy vojáka z doby
Ludvíka XV.
Film mládeži přístupný.

Úterý 14. listopadu 1967 v 17 hodin
v sále ZK v Sadech pionýrů
KURS TANCE
A SPOLEČENSKÉ VÝCHOVY

Čtvrtek 16. listopadu 1967 v 19.30 hodin
v klubovně ZK u jídelny
VEČER SOVĚTSKÉ LITERATURY
spojený s besedou s účastníky
zájezdu do SSSR

Sobota 18. listopadu 1967 v 19.30 hodin
v sále ZK v Sadech pionýrů
SLAVNOSTNÍ KONCERT
K 50. VÝROČÍ VŘSR
Zpívá Smíšený sbor Českých učitelů

— ve 20 hodin anglický film
PAHOREK
Příplatek 1,— Kčs.
Film mládeži nepřístupný.

Neděle 19. listopadu 1967 v 15 hodin
sovětský barevný dětský film
PO STOPÁCH CYKLISTY VAŠKA

— 17 a ve 20 hodin argentinský film
DĚDICTVÍ
Film mládeži do 15 let nepřístupný.

Pondělí 20. listopadu 1967 v 19.30 hodin
v zasedací síni MěstNV uspořádá MV SČSP
přednášku s. Sedláka z Kostelce n. Orl.
na téma
DESET DNŮ,
KTERÉ OTŘÁSLY SVĚTEM

Úterý 21. listopadu 1967 v 17 hodin v sále ZK
v Sadech pionýrů
KURS TANCE
A SPOLEČENSKÉ VÝCHOVY

Sobota 25. listopadu 1967 ve 20 hodin
francouzsko-italský barevný film
MUŽ Z HONGKONGU
Příplatek 2 Kčs, film mládeži přístupný.

Neděle 26. listopadu 1967 v 15 hodin
sovětský barevný film pro děti
PODIVUHODNÉ KOLEM NÁS

— v 17 a ve 20 hodin Jean Paul Belmondo
ve francouzsko-italském barevném
dobrodružném filmu
MUŽ Z HONGKONGU
České znění. Příplatek 2,- Kčs
Mládeži přístupné.

Pondělí 27. listopadu 1967 ve 20 hodin
v sále ZK v Sadech pionýrů
L. N. Tolstoj:
KREUTZEROVA SONÁTA
Dramatizace slavné povídky v provedení
souboru Divadla na Vinohradech v Praze.
Hrají: zasl. umělec Bedřich Prokoš, laureát
státní ceny, Jiřina Švorcová, Petr Haničinec,
Milena Vildová a Oldřich Lukeš, laureát
státní ceny.
Druhá hra v předplatném.

Úterý 28. listopadu 1967 v 17 hodin
v sále ZK v Sadech pionýrů
KURS TANCE
A SPOLEČENSKÉ VÝCHOVY

Změna programu vyhrazena.

Předprodej vstupenek v prodejně K N I H A ! ●

Charakteristika některých filmů

ZNAMENÍ RAKA

Juraj Herz, režisér filmu říká:

Není to konvenční detektivka. Je to spíš psychologický příběh, který se odehraje uvnitř nemocnice, mezi lékaři a pacienty víceméně bez podstatných zásahů detektivů. Lákalo mne natočit takový film, který by byl postaven na hereckých výkonech. Říká se totiž, že mladí režiséři sázejí všechno na přírodní typy, neherce a že by se skutečnými herci ani neuměli pracovat.

Rád bych tento názor – povede-li se film – vyvrátil.

TRUHLÍCI POZŮSTALÍ

Jugoslávská filmová komedie se odehrává před válkou, za doby vlády krále Petara. Úspěšný bělohradský podnikatel, inženýr Marič, jednoho dne zemře a kolem jeho hrobu se shromáždili všichni truhlíci příbuzní, včetně Maričovy nevěrné manželky Riny a jejího milence Novakoviče. Pomocí padělané závěti se stane universálním dědicem Agaton Arsič, spolu s vdovou Rinou.

Po třech letech se náhle objeví inž. Marič. Žádá zpět svůj majetek a své právo. „Nebožtík“ chce všechny povedené příbuzné dostat za mříže, což se mu částečně podaří, ale jen do té doby, dokud Rina nevymůže u ministra vnitra jeho zatčení. Inž. Marič je odveden do vězení a na cestu mu zní slova příbuzných, kterým chtěl „vzít poctivý majetek, svést jejich dcery, rozbít manželství...“ Ve vězení nachází „nebožtík“ svou opravdovou smrt. Ironický pohled jugoslávského filmu odhaluje falešné měšťácké pozlátko a zesměšňuje lidskou sobeckost, chamtivost, lstivost a ostatní „neduh“ společnosti.

PAHOREK

Děj anglického filmu Pahorek, natočeného americkým režisérem Sidney Lumetem, podle románu a divadelní hry Ray Rigbyho, se odehrává za druhé světové války v anglickém vojenském trestním táboře v africké poušti. Je to tedy válečný film, ovšem válečný film zcela jiného druhu, než na jaký jsme byli dosud zvyklí. Neukazuje – jako třeba slavný Most přes řeku Kwai a mnoho jiných – hrdinství anglických vojáků a důstojníků tváří v tvář nepříteli. Zdaleka není oslavou armády. Odkrývá nám absolutní dehumanizaci, bezmezné násilí, páchané na bezmocných lidech, násilí, jehož symbolem je umělý pískový pahorek uprostřed tábora, vybudovaný zdánlivě k upevnění disciplíny, ve skutečnosti k nelidskému mučení vězňů. – Lumetův Pahorek je silný film, který byl jen konformismem poroty připraven o zaslouženou Velkou cenu MFF v Cannes 1965, kde se musel spokojit – spolu s francouzským filmem Četa 317 – s Cenou za režii.

DĚDICTVÍ

Argentinský film natočený podle stejnojmenné povídky Guy de Maupassanta. Vypráví příběh ministerského úředníka Césara Cacheliniho a jeho dcery Coralie, kteří udělají všechno možné i nemožné, aby splnili podmínku, pod níž jim bohatá teta Carlota odkázala své jmění. Ve filmu – odehrávajícím se v současnosti – je výborně charakterizováno nejen rodinné prostředí ctižádostivého a chamtivého úředníka, ale i jeho pracovní prostředí, jeho kolegové a zejména jejich vzájemný vztah a vztah k nadřízeným.

MUŽ Z HONGKONGU

Francouzsko-italský film režiséra Philippe de Brocy Muž z Hongkongu je, stejně jako před rokem uvedený snímek téhož režiséra Muž z Ria, dobrodružným příběhem, vrchovatě naplněným fantazií, dobrodružstvím a humorem. I zde si režisér libuje v pitoreskních situacích a bláznivých přího-

dách a nevyhýbá se ani gagům mnohokrát osvědčeným od doby němé grotesky. Stejně jako v *Muži z Ria*, vytvořil i zde hlavní postavu oblíbený francouzský herec Jean-Paul Belmondo, jehož partnerkou je sličná a na západě dnes velmi populární Ursula Andressová.

Námětem filmu *Muž z Hongkongu* je u nás poměrně málo známý román Julesa Verna *Les Tribulations d'un Chinois en Chine* (u nás vydaný pod názvem *O život*). Toto je i originální název filmu.

Kulturní kalendář Dobrušky vydává Kulturní komise MěstNV v Dobrušce pravidelně měsíčně. Vydávání povoleno Odborem školství a kultury VčKNV v Hradci Kr. čj. 1841 ze dne 30. 3. 1966.

Celoroční předplatné 5,— Kčs

MTZ 415 — N-11 71461